

W ciągu XX w. prawo prywatne w Polsce ulegało fundamentalnym przemianom. Najpierw, w okresie międzywojennym, podjęte zostały wysiłki unifikacyjne i kodyfikacyjne, częściowo tylko udane. Następnie, w okresie powojennym, dokończono dzieła unifikacji prawa prywatnego (1945-1946), a następnie dokonano jego kodyfikacji i rekodyfikacji (kodeksy: cywilny, postępowania cywilnego oraz rodzinny i opiekuńczy – wszystkie z 1964 r.). W wyniku transformacji ustrojowej w 1989 r. oraz dążeń do integracji ze strukturami europejskimi, polskie prawo prywatne uległo daleko idącym reformom. Tymczasem, chociaż zagadnienie przemian polskiego prawa prywatnego w XX w. zostało już dobrze zbadane w perspektywie dogmatycznej, brak jest opracowań, które ukazywałyby ideowe i aksjologiczne podstawy tych przemian. Proponowany projekt badawczy ma na celu wypełnienie tej luki poprzez zbadanie instrumentalizacji prawa prywatnego dla potrzeb ideologicznych, w szczególności przez ideologię modernizacyjną oraz ideologię narodową. W ramach projektu badawczego zbadane zostaną materiały wytworzone przez komisje i zespoły kodyfikacyjne, piśmiennictwo doktryny prawniczej, piśmiennictwo polityczne, jak też inne relewantne materiały źródłowe. Na tej podstawie w ramach projektu zrekonstruowane zostaną ideowe i aksjologiczne postawy i poglądy twórców i reformatorów polskiego prawa prywatnego w XX w., przyczyniając się tym samym nie tylko do lepszego zrozumienia procesów historycznych, ale także miejsca prawa prywatnego w społeczeństwie.